

16. KODEKS ŠAHOVSKE ETIKE

Kodeks šahovske etike Šahovske zveze Slovenije je skupek pravil vedenja in ravnanja, ki so obvezna za vse šahovske tekmovalce, organizatorje in sodnike šahovskih tekmovanj ter za funkcionarje v šahovskih organizacijah (klubih, odborih, zvezah).

1. člen

Ta kodeks se uporablja za:

- a) šahovske tekmovalce (vsi udeleženci šahovskih tekmovanj vseh vrst, doma in v tujini, ne glede na naslov in kategorijo, in to od trenutka prijave na tekmovanje, pa do trenutka uradnega zaključka tekmovanja);
- b) sodnike šahovskih tekmovanj, kadar se tekmovanje odvija v naši državi ali kadar jih šahovska organizacija določi, da sodijo tekmovanje v tujini;
- c) organizatorje šahovskih tekmovanj vseh vrst v naši državi, ne glede na to, če so te osebe člani šahovske organizacije ali ne;
- d) funkcionarje v šahovskih organizacijah za ves čas trajanja mandata.

Ta kodeks se uporablja za državljane Republike Slovenije, vendar se sankcije za prekršitev norm kodeksa lahko uporabljajo tudi proti tujim osebam, če izvršijo prekršek na tekmovanju v naši državi ali na tekmovanju v tujini skupno z državljanom Slovenije.

2. člen

Šahovska igra pomeni pošteno in plemenito borbo igralcev, ki jim je cilj, da z lastnim znanjem, iznajdljivostjo in prizadevanjem, brez tuje pomoči za ves čas igre, dosežejo ustrezen rezultat v vsaki šahovski partiji.

Nezdružljiva s tem kodeksom so naslednja dejanja:

- a) dogovarjanje o izidu partije, pri čemer pomeni kupovanje in prodaja partij hujši disciplinski prekršek;
- b) motenje nasprotnika v toku igre (razgovor z nasprotnikom, zlasti ko je leta v časovni stiski; pretirano ponujanje remija, ki je nasprotno pravilom igre; omalovaževanje nasprotnika z zakasnitvijo na partijo ali na nadaljevanje partije, z izvajanjem potez stoje ter druga ravnanja in dejanja motenja);
- c) pomoč z nasveti drugim tekmovalcem ali sprejemanje nasvetov od drugih tekmovalcev med igro, vključno tudi uporaba literature ali beležk.
- d) neborbenost in neprizadevnost na tekmovanjih.

3. člen

Vsak tekmovalec na šahovskem tekmovanju je dolžan, da se vede in ravna, kot je to običaj na vsaki javni kulturni in športni prireditvi, Vsako vedenje posameznika, ki je nasprotno normam kulturnega obnašanja na javnih prireditvah, daje organizatorju in sodniku tekmovanja pravico, da takega posameznika takoj ali po poprejšnjem opominu odstrani s tekmovanja.

O vsakem primeru izključitve s tekmovanja se obvezno obvestijo: klub in šahovska zveza, kateri tekmovalec pripada, ter šola za osebe, ki se učijo (dijaki, študenti).

4. člen

Organizatorji tekmovanja, sodniki in člani turnirskega odbora so dolžni spremljati vedenje vseh udeležencev na tekmovanju ter takoj posredovati, brž ko zvedo za prekrške, ki so navedeni v 2. odstavku 2. člena in v 3. členu tega kodeksa.

Osebe iz prejšnjega odstavka, ki prikrijejo pojave prekrškov, se pokličejo na odgovornost po določbah tega kodeksa oziroma predpisov na podlagi tega kodeksa.

5. člen

Sankcije za prekrške na tekmovanjih iz 2. in 3. člena tega kodeksa so lahko:

- a) opomin,
- b) opomin pred izključitvijo s tekmovanja,
- c) izključitev s tekmovanja,
- d) razveljavitev partije oziroma vpis "0" obema tekmovalcema. *Vpis "0" se lahko izvede tudi pri enem igralcu.*
- e) javen vpis v listo, kar pomeni prepoved vsem organizatorjem šahovskih tekmovanj v državi, da takega tekmovalca sprejmejo na *tekmovanja v obdobju enega do treh let*, oziroma javno prepoved izvolitve za kakršnokoli funkcijo ali opravljanje teh funkcij v šahovski organizaciji za isto časovno razdobje.

Pristojnost za izrek sankcij iz 1. odstavka tega člena se ugotovi s predpisi Šahovske zveze Slovenije. S tem predpisom se uredi tudi postopek za pritožbe in pristojnost za reševanje pritožb.

6. člen

Sodelovanje v šahovski reprezentanci Republike Slovenije pomeni čast in največjo obveznost vsakega člana ŠZS. Neizpolnjevanje te obveznosti brez opravičljivega razloga, kakor tudi ravnanje na reprezentativnih tekmovanjih, s katerimi se krši ugled člana reprezentance RS, pomenijo hudo kršitev tega kodeksa.

Za kršitve kodeksa iz prejšnjega odstavka se lahko poleg disciplinskih kazni izreče tudi sankcija iz 1. odstavka 5. člena pod a), b), c) in d) tega kodeksa.

7. člen

Na posamičnih in moštvenih tekmovanjih v tujini so tekmovalci, sodniki in funkcionarji ŠZS dolžni varovati ugled RS in člana ŠZS.

Poleg disciplinskih kazni se lahko osebi, ki krši kodeks, izreče tudi sankcija prepovedi predstavljanja RS na tekmovanjih v tujini (udeležba kot tekmovalac, sekundant, funkcionar) v času najmanj enega do pet, v hujših primerih pa tudi dosmrtno.

8. člen

Šahovski sodniki so dolžni skrbeti, da na tekmovanjih ne prihaja do kršitev tega kodeksa, posebno pa da preprečujejo neborbene ali dogovorjene remije ter kupovanje in prodajanje oziroma "lažiranje" partij. V vsakem takem primeru je sodnik dolžan začeti ustrezen postopek po predpisih ali propozicijah tekmovanja ter izreči predvideno sankcijo.

Sodniku, ki gre molče prek negativnih pojavov na tekmovanjih ali ki sam v tem sodeluje, se lahko izreče sankcija javne prepovedi sojenja na šahovskih

tekmovanjih doma in v tujini za dobo najmanj enega leta, v težjih primerih ali ponavljajočih se primerih pa se mu lahko sojenje prepove dosmrtno.

9. člen

Organizatorji šahovskih tekmovanj v RS so dolžni, ne glede na to ali so člani šahovske organizacije ali ne, spoštovati določbe tega kodeksa in predpise, ki jih sprejme na njegovi podlagi ŠZS. Organizatorji šahovskih tekmovanj v RS so dolžni spoštovati zlasti naslednje:

- a) da v zvezi z organizacijo tekmovanja ne dovolijo pojavov medsebojne nepoštene konkurence,
- b) da s plačili domačim ali tujim tekmovalcem ne prekršijo norm dogovora znotraj šahovske organizacije (zlasti glede plačevanja nagrad, simultank, posebnih honorarjev in drugo).
- c) da preprečujejo pojave kupovanja in prodaje partij ali dogovarjanja tekmovalcev o lažiranju partij.

Če se organizatorji šahovskih tekmovanj ne ravna po določbah prejšnjega odstavka, kršijo kodeks, za kar se lahko izreče javna prepoved časovno omejenega ali dosmrtnega opravljanja organizacijskih del in drugih funkcij v šahovski organizaciji ali v zvezi z organizacijo šahovskih tekmovanj.

10. člen

Kodeks šahovske etike je sprejel 23. Občni zbor ŠZS 14.2.1998 in začne veljati z dnem sprejetja.